

Raport z „Dwudziestej wojny” S&F. Część 3

Cele pośrednie:

1. Określenie celu politycznego konfliktu z perspektywy Rosji oraz Polski oraz scenariuszy drogi do wojny, a następnie przetestowanie scenariuszy do symulacji politycznej, którą chcemy przeprowadzić na realnych politykach, zresztą wielokrotnie – dla zobrazowania pewnych prawideł i powtarzających się mechanizmów, tak by nauczyć się, jak powstają złe decyzje, i móc je wykluczyć.
2. Określenie teorii wojny, czyli co jest celem politycznym ewentualnej wojny, dla obu stron.
3. Co jest punktem ciężkości każdej ze stron, do czego obie będą dążyć, a tym samym jakiego instrumentu (jakiego rodzaju i do czego zdolnych sił zbrojnych) im potrzeba do realizacji tego celu, czyli pokonania punktu ciężkości przeciwnika, i jakie do tego są i będą potrzebne zdolności organizacyjno-techniczne.
4. Określenie wszystkich szczebli drabiny eskalacyjnej obu stron i określenie luk w systemie kontroli drabiny eskalacyjnej po stronie Rosji.
5. Przecwiczenie scenariuszy politycznych prowadzących do konfliktu przy rozumieniu, co jest celem wojny i jej punktem ciężkości.
6. Wynikiem tych przemyśleń będzie koncepcja operacyjna.

Uważamy, że praca intelektualna (i to realizowana niezależnie - bez nacisków z zewnątrz, a przede wszystkim dzięki subskrypcji S&F i dobrowolnym kontrybucjom nieprzymuszonych do niczego obywateli Rzeczypospolitej) sama w sobie będzie korzystna. Zwłaszcza ważna jest analiza rosyjskiej myśli strategicznej, doktryny wojskowej i prowadzenia wojny we wszystkich domenach współcześnie

ukształtowanych i mających znaczenie dla rozstrzygnięć polityczno-wojskowych.

Na pewno powstanie raport wewnętrzny – do odbiorców wewnątrz systemu: Sztab Generalny, instytucje Wojska Polskiego i systemu bezpieczeństwa państwa, inne instytucje państwa, oraz zewnętrzny do opinii publicznej. Będzie on zawierał przedstawienie problemów, które musimy rozwiązać by zmierzyć się z wojną nowej generacji.

Mam nadzieję, że powstanie przy okazji tej pracy książka, nawiązująca do polskiej kultury strategicznej, sztuki wojennej, historii polskiej i wojskowości światowej, którą to książkę chcę napisać.

Podzieliliśmy się na zespół Czerwony i Niebieski. Zespół Czerwony pod kierownictwem Marka Budzisa wczuwa się w prace i sposób myślenia Sztabu Generalnego Federacji Rosyjskiej, doktrynalnie, poprzez studiowanie literatury, analizę ćwiczeń z przeszłości i wzorów z wojen poprzednich. Ja kieruję zespołem Niebieskich.

Nie będziemy szczędzić trudu, by zapoznawać z postępami opinii publiczną, ale także Wojsko Polskie i system polityczny, za pomocą mediów społecznościowych i innych kanałów oraz mediów.

Zresztą zarówno Wojsko Polskie, jak i system polityczny wiedzą, że realizujemy ten projekt. Kontaktują się, piszą, są ciekawi, zadają pytania, zapraszają do prac przy Nowym Urządzeniu Polskim, czyli pracy nad nową wielodomenową koncepcją operacyjną dla Sił Zbrojnych.

Chcemy niezmiennie nadawać tempo debacie w Polsce na ten temat, zarówno pod kątem zmian geopolitycznych, jak i potrzeb operacyjnych.

Staramy się także wpływać na percepcję sojuszników co do naszych priorytetów strategicznych, co też było zaniechanym tematem przez wiele lat. Z tego powodu bierzemy udział w naradach, grach decyzyjnych, symulacjach i projektach z udziałem Amerykanów, w tym ostatnio dla CEPA w zakresie mobilności wojskowej i przerzutu wojsk amerykańskich na przesmyk suwalski.

Po wydarzeniach białoruskich przygotowałem bardzo obszerny raport w języku angielskim dla opiniotwórczego think tanku w USA – Jamestown Foundation w Waszyngtonie pt. „Poland’s Grand Strategy. Belarus as Pivot”, gdzie przedstawialiśmy wielką strategię Rzeczypospolitej na wschodzie w ciągu ostatnich 500 lat. Amerykanie po prostu nie znają Europy na wschód od Łaby i dopiero się jej uczą. Dziwią się, że nie zachowujemy się tak, jak przystało na ważne państwo z potencjałem w tym miejscu świata, którego elity powinny mieć przemyślane swoje interesy i zapatrywania na bezpieczeństwo oraz, co ważne, wiele wektorów myślenia.

Wizyty terenowe S&F, które już się odbyły:

– Przesmyk suwalski. Podlasie oraz Warmia i Mazury na kierunku państw bałtyckich oraz państwa bałtyckie aż po Narwę, Dorpat i Dyneburg – lipiec/sierpień 2020.

– Przedmoście warszawskie, dolina Wisły, widły Narwi i Bugu, brama brzeska, brama przemyska, kierunek białoruski na Grodno, Brześć i Sławatycze, kierunek ukraiński przez Lubelszczyznę wzdłuż Wieprza na Chełm – wrzesień 2020.

– Wizyta na poligonie 1. Brygady Pancernej z Wesołej, która odpowiada za przedmoście warszawskie. Rozmowy z jej dowództwem.

Efektom jest m.in. film z drona z przesmyku suwalskiego z opisem uwarunkowań mobilności wojskowej na kierunku oraz trzy filmy z drona z opisem strategicznym: na temat przedmościa warszawskiego (Pilica–Radomka–Maciejowice); na temat linii Wieprza oraz na temat odcinka kluczowego Radzyń Podlaski/Biała Podlaska wzdłuż kanału Wieprz–Krzna).

Ważnym elementem naszej pracy są też teksty na S&F, w tym ogólnie dostępne i cieszące się popularnością w publicznym obiegu.

Efektom tych prac są też publiczne nagrania wideo przy mapach z Markiem Budziszem oraz z Albertem Świdzińskim po polsku i z Nicholasem Myersem po angielsku (łącznie już kilkanaście części) na stronie S&F oraz na YT.

Zastanawiamy się nad raketowym polem walki i jak nasze siły zbrojne mają się na nim odnaleźć.

Odbyliśmy rozmowy w Sztabie Generalnym i Dowództwie Operacyjnym na temat projektu.

Raz na tydzień rozmawiamy o polu walki i jego ewolucji. Czynimy to w gronie S&F oraz dopraszanych krajowych i międzynarodowych ekspertów. Dzięki temu prowadzimy de facto rozpoznanie wszystkich rosyjskich działań wojskowych i dyplomatycznych i dysponujemy unikalną bazą danych całego codziennego instrumentarium rosyjskiej wojny nowej generacji wraz mechanizmem gromadzenia tych danych i ich obróbki. Śledzimy codzienne aktywności wojska rosyjskiego w każdym miejscu.

W toku warsztatów chodzi o:

1. Ustalenie nienegocjowalnych interesów RP na kierunku wschodnim, co pozwala rozpocząć tworzenie wielkiej strategii Rzeczypospolitej na wschodzie na nadchodzące czasy zmiany architektury bezpieczeństwa.
2. W wymiarze wojskowym ustalenie celu politycznego ewentualnej wojny, w której siły zbrojne RP miałyby brać udział; celu konkretnego, namacalnego. To sprowadza się do bardzo konkretnego pytania: do jakiej wojny mają się przygotowywać polskie siły zbrojne? Sojuszniczej czy samodzielnej, powszechnej czy ograniczonej, na morzu czy na lądzie, na wschód od naszych granic czy może do wojny obronnej lub – do ekspedycyjnej?
3. Odpowiedź na pytanie, co jest punktem ciężkości (*Schwerpunkt*) Rosji i RP w wojnie nowej generacji.
4. Określenie, jaka jest gramatyka współczesnej wojny, a zatem jej charakter, co ją zmienia teraz i do 2030 roku, w jakie segmenty warto inwestować organizacyjnie i technologicznie.
5. Ustalenie podziału domen i konkretnego teatru wojennego i terenu działań i poruszania się, a zatem co będzie jego podstawą operacyjną i jakie będą linie komunikacyjne wiodące do miejsca prowadzenia działań wojennych.
6. Uznaliśmy podczas warsztatów, iż ponad wszelką wątpliwość niezbędny do prowadzenia walki w przyszłości jest dostęp do nowej domeny pola walki – przestrzeni kosmicznej, a konkretnie do informacji i danych pozyskiwanych za pomocą obiektów tam umieszczonych oraz własnego systemu odbierania i przetwarzania danych.

Daliśmy też znać opinii publicznej, jakie są nasze przemyślenia na ten temat, aby w ten sposób wywierać presję intelektualną i powodować zmiany.

Przydałoby się polskie Office of Net Assessment działające na zapleczu rządu, złożone z niewielkiej liczby ludzi o dużej integralności etycznej i codziennie pogłębianej wiedzy, ludzi ze skłonnością do innowacji (za takie cechy byliby nagradzani, a karani za pasywność i brak odwagi w myśleniu i działaniu),

ludzi mniej skoncentrowanych na protekcji i zależnościach personalnych (przesadnie ważnych w polskiej polityce), a za to mających bezpośredni dostęp do premiera i kluczowych decydentów w państwie, bez pośrednictwa służbowego hierarchicznego systemu wieży.

Idealnie by było, żeby osoby tam pracujące nie zmieniały się i nie rotowały zbyt często, a szef tej instytucji cieszył się ogromnym autorytetem merytorycznym i był zaangażowany ściśle w to, co robi - jak Andy Marshall w USA, który stał się legendą i wyznaczał przez kilkadziesiąt lat swojej służby standardy tego rodzaju działalności.

Będziemy w S&F na bieżąco informować o postępach projektu.

Autor

Jacek Bartosiak

Założyciel i właściciel Strategy&Future, autor książek „Pacyfik i Eurazja. O wojnie”, wydanej w 2016 roku, traktującej o nadchodzącej rywalizacji wielkich mocarstw w Eurazji i o potencjalnej wojnie na zachodnim Pacyfiku, „Rzeczpospolita między lądem a morzem. O wojnie i pokoju”, wydanej w 2018 roku, i „Przeszłość jest prologiem” z roku 2019.